

Meeting, Barcelona (Spain), 2012. — Access mode: www.labrate.ru/kostin/054548.pdf

31. *Теоретичне підґрунтя створення моделі оцінки інформаційного та інноваційного*

ресурсу дослідницьких робіт у галузі охорони здоров'я дітей та підлітків / М. М. Коренев [та ін.] // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. — 2014. — № 6. — С. 178–185.

Одержано 16.06.2016

Н. М. Коренев, М. Л. Водолажский, Т. П. Сидоренко, Т. В. Фомина, Т. В. Кошман

Усовершенствование методов оценивания научного результата исследовательской работы в области медицины

Проанализированы и обобщены современные мировые и отечественные тенденции создания моделей оценивания эффективности научно-технической деятельности учреждений, в частности в области медицины. На основании экспертных опросов ученых разработана базовая модель оценивания научного результата исследований в области охраны здоровья детей и подростков, где научный результат оценивается по составляющим информационного ресурса и инновационного ресурса. Математическая обработка ответов экспертов позволила определить средние балльные оценки каждой составляющей информационного и инновационного ресурсов конкретной научно-исследовательской работы (НИР), коэффициенты их весомости и взвешенную балльную оценку научного результата конкретной НИР. Модель предложена как инструмент оперативного анализа и непрерывного мониторинга качества научного результата конкретных исследований.

Ключевые слова: *оценивание, научно-техническая деятельность, научно-исследовательская работа, научный результат конкретной научно-исследовательской работы, информационные ресурсы, инновационные ресурсы.*

УДК 001.85; 316.774 (070)

Л. Р. Головащенко, Л. О. Хоменко, С. І. Примаченко, В. П. Бодико

Бібліографічний аналіз і моніторинг відображення проблем науки та діяльності НАН України у вітчизняних засобах масової інформації за період 2004–2008 рр.

За результатами моніторингу статей про науку у вітчизняних ЗМІ за 2004–2008 роки оцінено потенціал вітчизняних ЗМІ у формуванні соціально значущого образу науки та науково-технічної діяльності НАН України. Висвітлено методологію моніторингу. Надано результати аналізу даних щодо тематики публікацій у вітчизняних ЗМІ з проблем науки та діяльності НАН України (рейтинг періодичних видань за кількістю статей, присвячених проблемам науки та діяльності НАН України, рейтинги тематичних рубрик за публікаціями у вітчизняних ЗМІ), інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ, змістових характеристик публікацій. За даними моніторингу визначено відділення НАН України з найбільшою інформаційною активністю у вітчизняних ЗМІ.

Ключові слова: *моніторинг, вітчизняні ЗМІ, Національна академія наук України, інформаційна активність, академіки НАН України, члени-кореспонденти НАН України.*

© Л. Р. Головащенко, Л. О. Хоменко, С. І. Примаченко, В. П. Бодико, 2016

Вступ. Моніторингом та аналізом публікацій у вітчизняних засобах масової інформації (ЗМІ) з проблем науки та діяльності НАН України автори займаються більше двадцяти років. За результатами цієї роботи було опубліковано статтю в журналі «Наука та наукознавство» [1], яка відкрила цикл статей з дослідження нами проблем популяризації науки в ЗМІ. Стаття містить аналіз таких публікацій за період 2000–2003 років. Вважаємо за доцільне відображати результати моніторингу вітчизняних ЗМІ за кожні п'ять років, щоб виявляти тенденції не тільки кількісних, а й якісних змін у відносинах «наука – ЗМІ» та розглядати проблеми кожного періоду у контексті державної науково-технічної політики, а також суспільних змін, які формують нові відносини між усіма верстами суспільства та науковою спільнотою. Про це йтиметься у наступних статтях, які будуть надруковані у наступних номерах журналу.

Актуальність проблеми. Світове суспільство на початку другого тисячоліття опинилося у ситуації, яка, за словами авторитетного американського дослідника ролі науки у суспільних процесах Данієля Янkelовича, характеризується існуванням величезного розриву між високими орієнтирами науки й порівняно примітивними реаліями суспільного і політичного життя [2]. Погляди вчених дуже часто не збігаються з поглядами представників решти суспільства, а вітчизняні ЗМІ дуже вміло «підігрують» ці протиріччя. Політики вимагають від вчених швидких відповідей на складні питання проблем сучасності, не даючи їм часу на обґрунтування думок, а думки вчених не завжди враховуються політиками.

Оцінка, яку дав американський дослідник на основі соціологічних досліджень та аналізу реалій американської дійсності, певною мірою справедлива й для наших умов. Взаємовідносини між владою і академічною наукою та дискусії в пресі між українськими вченими про шляхи реформування наукової сфери України з приходом до влади нових політичних сил у 2004 році було висвіт-

лено у матеріалах, підготовлених нами до засідання Першого загальнонаціонального форуму «Майбутнє науки – майбутнє України» [3].

Таким чином, актуальність дослідження обумовлена наявністю певних загальноосвітніх тенденцій в еволюції ролі та значення науки як суспільного інституту, який потребує перегляду місця науки в суспільстві, а також традиційних її зв'язків з різними сферами суспільного життя (політика, економіка, система освіти тощо) як в глобальному, так і в національному масштабі.

Головна мета статті – привернути увагу наукової спільноти до важливості питання популяризації проблем науки у вітчизняних ЗМІ. Вважаємо, що це допоможе активізувати ту частину науково-академічної спільноти, яка зацікавлена в збереженні свого авторитету в суспільстві, намагається залучити молодь до своїх лав і спонукати журналістів до адекватного висвітлення проблем науки. Зусилля щодо посилення контакту науки зі ЗМІ (і опосередковано – з громадськістю) можна ототожнити з деякими аспектами т. зв. public relations (PR). **Допоміжна мета** статті – запропонувати результати моніторингових досліджень керівникам наукових підрозділів як робочий матеріал для вироблення нових ефективних управлінських рішень з проблем взаємодії «наука – ЗМІ» та нових методів самоствердження науки у сучасному суспільстві.

Методологічні аспекти. Частота, рівень та характер тематики й змісту публікацій можуть розглядатися як важливі індикатори, що вказують на статус науки, її інституцій та наукових досліджень, усього наукового співтовариства в сучасному українському суспільстві.

За результатами моніторингу статей про науку у вітчизняних ЗМІ за 2004–2008 роки, який проводився в рамках розділу наукової теми «Здійснення моніторингу публікацій в ЗМІ з проблем науки та діяльності НАН України, а також інформаційної активності вчених НАНУ», було оцінено потенціал вітчизняних ЗМІ у формуванні соціаль-

но значущого образу науки та науково-технічної діяльності НАН України. Також було узагальнено дані, які відображають: а) роль ЗМІ у формуванні громадського та культурного іміджу НАН України; б) активність представників академічного співтовариства у формуванні соціально значущого образу науки у суспільстві.

Вважаємо потрібним підкреслити, що для звітнього періоду (2004–2008 роки) є характерною активізація довготермінової тенденції до поступового збільшення долі постійних користувачів Інтернету. З одного боку, це робить українські Інтернет-видання та Інтернет-версії паперових ЗМІ цінним джерелом інформації з проблеми науки та діяльності НАН України. Також з'являється можливість здійснювати порівняльний аналіз Інтернет-видань і традиційних ЗМІ, насамперед газет. З іншого ж боку, відзначаємо певне функціональне відставання Інтернет-версій від «материнських» газетних ЗМІ. Зокрема, на сайтах Інтернет-версій деяких ЗМІ спостерігалось запізнення з виходом цікавої для нас інформації на 1–2 дні; декілька Інтернет-видань були платними; також не до всіх Інтернет-версій ЗМІ (через особливості редакційної політики) включалися матеріали, присвячені проблемам науки. Внаслідок функціональних особливостей Інтернет-версій різних ЗМІ саме газетні версії залишаються на сьогодні головним джерелом інформації з проблем науки, яка збиралася для оброблення та аналізу.

Бібліографічний аналіз і моніторинг відображення проблем науки та діяльності НАН України в провідних друкованих вітчизняних ЗМІ включав такі етапи:

1. Дослідження 30 рубрик тематичної картотеки довідково-інформаційного фонду (ДІФ) на предмет їх кількісного відображення в українській та російській пресі за останні 5 років (2004–2008 роки).

2. Визначення загальних кількісних показників відображення тематики, пов'язаної з діяльністю НАН України – створення загальних рейтингів періодич-

них видань, що публікували відповідні матеріали протягом цього періоду.

3. Виокремлення до п'яти періодичних видань-лідерів за кількістю статей з певної тематики.

4. Визначення кількісних показників інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ (з динамікою за роками).

5. Виявлення деяких змістових характеристик інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ (з динамікою за роками).

6. Виявлення кількісних показників інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України за відділенням НАН України, за матеріалами оперативної інформації з газетних надходжень за 2004–2008 роки.

Протягом досліджуваного періоду оброблялося приблизно 800–900 статей на рік, у тому числі: у 2004 році – 995 статей; 2005 – 897 статей; 2006 – 900 статей; 2007 – 737 статей; 2008 – 712 статей. Аналіз цього масиву дозволяє виявити досить достовірні тенденції у висвітленні названих проблем у вітчизняній пресі та у публікаційній активності вчених НАН України.

Аналіз тематики публікацій у вітчизняних ЗМІ, присвячених проблемам науки та діяльності НАН України. Проведений аналіз дозволив визначити загальні кількісні показники відображення в зазначених вище «виданнях-лідерах» тематики, пов'язаної з діяльністю НАН України. В результаті проведеного ранжування газетних видань за рейтингом статей з наукової тематики та проблем взаємодії науки із суспільством було отримано результат, представлений у табл. 1.

Безумовне лідерство належить газетам «Дзеркало тижня» та «Урядовий кур'єр». Протягом досліджуваного періоду активізувалося спеціалізоване науково-інформаційне видання «Світ».

За результатами моніторингу публікацій ЗМІ з проблем науки та діяльності НАНУ (2004–2008 роки) було виділено основні суспільно значущі тематичні напрями (табл. 2).

Таблиця 1

Рейтинг періодичних видань за кількістю статей, присвячених проблемам науки та діяльності НАН України (2004–2008 рр.)

Назва видання		Кількість публікацій та рейтинги за роками				
		2004	2005	2006	2007	2008
1	Дзеркало тижня	121 (2)	80 (2)	80 (2)	114 (1)	103 (1)
2	Урядовий кур'єр	134 (1)	98 (1)	86 (1)	69 (2)	93 (2)
3	Світ	48 (4)	56 (3)	56 (3)	63 (3)	46 (3)
4	Голос України	46 (5)	-	33 (4)	-	39 (4)
5	Сьогодні	62 (3)	-	-	-	-
6	2000	-	-	-	52 (4)	-
7	Київський вісник	-	-	-	50 (5)	-
8	Киевские ведомости	-	34 (4)	-	-	47 (5)
9	Демократична Україна	-	-	26 (5)	-	-
10	День	-	24 (5)	-	-	-

Таблиця 2

Рейтинги тематичних рубрик за публікаціями в ЗМІ (2004–2008 рр.)

Тематичні рубрики	Кількість публікацій та рейтинги за роками					
	2004	2005	2006	2007	2008	загал. рейтинг
Діяльність та внутрішній інституційний розвиток НАНУ, в т. ч. питання її можливої реорганізації; реорганізація української науки в цілому	158 (1)	185 (1)	232 (1)	111 (1)	137 (1)	1
Перспективний розвиток вітчизняної та світової науки; нові напрями наукового пошуку; нові відкриття	30 (4)	55 (2)	-	55 (3)	78 (2)	2
Роль науки в розв'язанні екологічних питань, особливо у зв'язку з чорнобильською тематикою	105 (2)	21 (7)	-	96 (2)	59 (4)	3
Взаємодія науки та освіти; проблеми статусу та розвитку вузівської науки	-	24 (6)	25 (4)	19 (7)	34 (5)	4
Взаємодія науки й суспільства, роль держави в розвитку наукових досліджень, питанням практичної співпраці НАН України з урядом	72 (3)	-	18 (6)	13 (9)	23 (7)	5
Взаємодія науки та економіки	23 (7)	19 (8)	17 (7)	-	16 (9)	6
Роль науки у вдосконаленні медичних технологій та методик	25 (5)	17 (9)	15 (8)	25 (5)	25 (6)	7
Ювілеї вчених та наукових напрямів, нагороди та премії за наукову діяльність	-	-	59 (2)	36 (4)	68 (3)	8
Конференції, симпозиуми	-	40 (4)	27 (3)	-	18 (8)	9
Власна інноваційна діяльність	-	49 (3)	25 (5)	-	15 (10)	10
Міжнародне співробітництво у галузі наукових досліджень	-	-	13 (9)	21 (6)	14 (11)	11

Тематичні рубрики	Кількість публікацій та рейтинги за роками					
	2004	2005	2006	2007	2008	загал. рейтинг
Місце української науки та технологій в дослідженні космосу	-	-	10 (12)	17 (8)	12 (12)	12
Роль науки у вдосконаленні видобувних, енергозберігаючих та екологічних технологій	25 (6)	38 (5)	-	-	-	13
Нормативно-правові акти, які регулюють діяльність наукових інституцій, зокрема НАН України	20 (8)	-	-	-	-	14
Технопарки	-	12 (10)	-	-	-	15
Про засідання Прес-клубу НАН України	-	-	12 (10)	-	-	16
Взаємодія науки, політики та ідеології	-	-	11 (11)	-	-	17

Окремо відзначимо масив публікацій другої половини 2007 року та протягом 2008 року, тематика яких була присвячена 90-річчю НАН України. Понад 150 проаналізованих газетних матеріалів дозволили визначити рейтинг з 18 вітчизняних періодичних газетних видань, які найактивніше відгукнулися на академічний ювілей як на інформаційний привід. Перша п'ятірка рейтингу виглядає так: «Дзеркало тижня» – 31 публікація; «Урядовий кур'єр» – 24; «Киевские ведомости» – 16; «2000» – 12; «Світ» – 12.

Аналіз інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ. Наступний актуальний для розроблення нашої тематики зріз аналізу інформаційного масиву – репрезентація та інтерпретація показників інформаційної активності представників наукового співтовариства України в національному інформаційному полі. Тому важливою складовою досліджуваного масиву стали публікації представників української науково-академічної спільноти, присвячені обговоренню суспільно значущих проблем функціонування науки й техніки в Україні, популяризації досягнень вітчизняної науки й техніки.

У цьому зв'язку нам видається достатньо репрезентативним аналіз пу-

блікацій академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ. Тут є можливість звернути увагу на кількісні показники, а також на змістовні характеристики таких публікацій, зокрема на тематичну спрямованість та характер інформаційної участі вчених у їх підготовці. Цінним тут є також те, що ці показники можна розглядати в динаміці за роками.

Результати такого аналізу дозволяють виявити достовірні тенденції у висвітленні вітчизняною пресою названих проблем, а також в інформаційній активності вчених НАН України. Виявлено кількісні показники інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ з динамікою за роками. Наведені дані дають можливість: визначити найбільш активні періодичні видання і популярні рубрики, за якими подається інформація про науку і діяльність НАН України; здійснити рейтинговий аналіз інформаційної активності вчених НАН України, зокрема академіків і член-кореспондентів, а також в розрізі відділень НАН України, за жанрами публікацій тощо.

Аналіз показав інформаційну активність співробітників різних підрозділів НАН України, оскільки публікації академіків та членів-кореспондентів НАНУ

складають 20–25% від загальної кількості публікацій про науку. При цьому протягом досліджуваного періоду інформаційна активність академіків та членів-кореспондентів НАН України була в цілому стабільною (з незначним зниженням у 2007 році):

2004 рік – 126 публікацій (54 академіки були авторами або співавторами 105 газетних публікацій; 16 членів-кореспондентів були авторами 21 публікації); 2005 рік – 118 публікацій (44 академіки – автори 93 публікацій; 18 членів-кореспон-

дентів – 25 публікацій); 2006 рік – 137 публікацій (48 академіків – автори 118 публікацій; 17 членів-кореспондентів – 19 публікацій); 2007 рік – 110 публікацій (35 академіків – автори 75 публікацій; 16 членів-кореспондентів – 39 публікацій); 2008 рік – 127 публікацій (39 академіків – автори 102 публікацій; 18 членів-кореспондентів – 25 публікацій).

Показники публікаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ представлено на рис. 1, 2.

Рис. 1. Показники публікаційної активності академіків НАН України у вітчизняних ЗМІ

Рис. 2. Показники інформаційної активності членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ

Для визначення ще одного якісного аспекту інформаційної активності академічного наукового співтовариства – його змістової складової – проведено аналіз характеру та жанру публікацій академіків та членів-кореспондентів НАН України у ЗМІ. Нам вдалося конкретизувати масив цих публікацій за характером особистої ініціативи та участі того чи іншого вченого у створенні інформаційного або публіцистичного матеріалу. Було виділено:

а) авторські публікації, до яких ми включили публіцистичні та аналітичні статті та передмови, газетні репліки та повідомлення;

б) публікації, створені у взаємодії з професіональним журналістами: бесіди, інтерв'ю, розмови, коментарі, точки зору тощо. Як і при аналізі попередніх кількісних показників, було упорядковано дані про характер участі вчених у створенні інформаційного продукту впродовж кількох років проаналізованого періоду.

Відразу спостерігаємо тут вже зазначену тенденцію до активізації залучення академіків НАН України до створення інформаційних приводів, які спонукали

б суспільство та державу уважніше перейнятися проблемами вітчизняної науки. Щорічна кількість авторських публікацій українських вчених-академіків у ЗМІ перевищує 30–35 публікацій з незначними коливаннями (за винятком зниження у 2007 році): 35 у 2004 році, 39 у 2005 році, 28 у 2006, 17 у 2007, 37 у 2008.

Натомість створені у взаємодії з газетярми-професіоналами матеріали демонструють дещо відмінну синусоїдальну динаміку: від 70 публікацій у 2004 році, потім від 54 у 2005 до 90 у 2006 зі зниженням до 64 у 2007 та стабілізацією до 65 публікацій у 2008.

Інформаційна активність членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ виглядає значно скромнішою. Так, річна кількість авторських публікацій у звітному періоді не перевищує 10 протягом 2004–2006 років і дещо зростає у 2007–2008 роках. Доволі показовим є відставання членів-кореспондентів від академіків в абсолютних показниках, а якщо врахувати чисельну більшість членів-кореспондентів у складі академічної корпорації, то це відставання зростає ще у кілька разів (рис. 3, 4).

Рис. 3. Змістові характеристики інформаційної активності академіків НАН України у вітчизняних ЗМІ

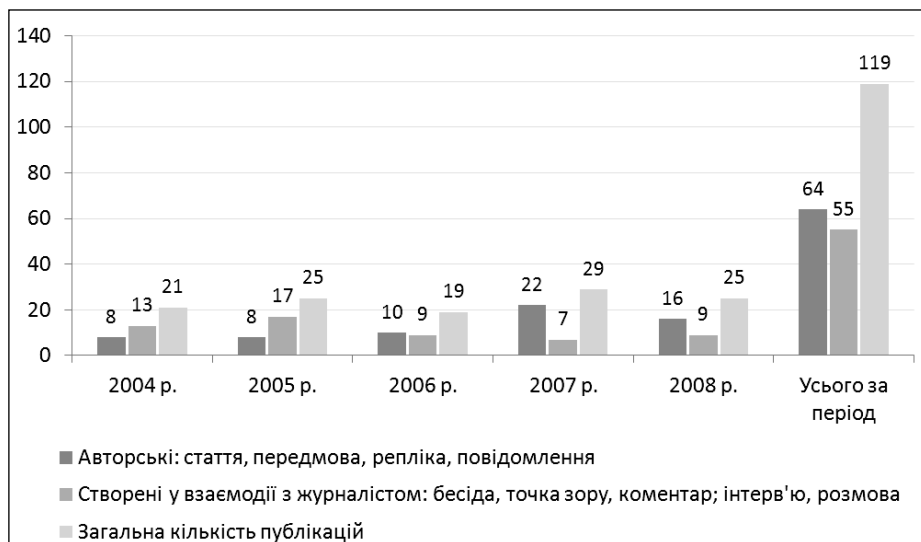

Рис. 4. Змістові характеристики інформаційної активності членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ

І для академіків, і для членів-кореспондентів НАН України спостерігаємо помітне переважання кількості публікацій, здійснених за участі журналістів-професіоналів. Певні об'єктивні тенденції, відображені у цьому факті, спонукають замислитися над перспективами співпраці вчених з журналістами у висвітленні проблем науки. Тут постає дуже важливе, в тому числі з огляду на позитивний міжнародний досвід, питання про необхідність серйозно займатися спеціальною професійною підготовкою наукових журналістів, які здатні були б на високому фаховому рівні вирішувати завдання висвітлення проблем вітчизняної науки та популяризації її значення для українського суспільства.

Ще однією цікавою характеристикою, яка дозволяє аналізувати змістовний зріз інформаційної активності вітчизняних вчених – дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України, став розподіл їх публікацій у ЗМІ за відділеннями НАН України. Наводимо дані найактивніших академічних підрозділів:

2004 р.: Відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної та клінічної фізіології – 25 публікацій; Відділення фізико-технічних проблем ма-

теріалознавства – 24; Відділення фізики й астрономії – 21.

2005 р.: Відділення фізики й астрономії – 19 публікацій; Відділення історії, філософії й права – 14; Відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної та клінічної фізіології – 8.

2006 р.: Відділення фізики й астрономії – 15 публікацій; Відділення наук про землю – 14; Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства – 8.

2007 р.: Відділення історії, філософії і права – 26 публікацій; Відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної та клінічної фізіології – 17; Відділення фізики і астрономії – 15.

2008 р.: Відділення історії, філософії і права – 25 публікацій; Відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної та клінічної фізіології – 20; Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства – 19.

Висновки. У представленій статті висвітлено загальні кількісні та якісні показники відображення у пресі тематики, пов'язаної з проблемами науки та з діяльністю НАН України (за 2004–2008 роки). Результати дослідження підтверджують, що рівень і характер репрезента-

ції науки в публікаціях вітчизняних ЗМІ можуть розглядатися як один з важливих індикаторів статусу науки, її інституцій та наукового співтовариства у сучасному українському суспільстві.

Протягом періоду дослідження спостерігалось незначне (на 7–9%) зменшення (порівняно з періодом 2001–2003 років) загальної кількості публікацій з досліджуваної тематики у вітчизняних ЗМІ. Відбулася реконфігурація кола ЗМІ, які постійно висвітлювали наукову проблематику. З'явилися нові «видання-лідери», розширився їх перелік, а також перелік проблемно-тематичних рубрик. Відбулася реконфігурація рейтингу найбільш значущих тематичних рубрик, пов'язаних із наукою та діяльністю НАН України.

У зв'язку з цим виникає необхідність аналізувати та оцінювати нові тематичні

рейтинги, особливо нижні їх позиції, на предмет того, наскільки об'єктивним та виправданим є зменшення ваги тієї чи іншої теми у ЗМІ та які виклики й завдання для академічних PR-служб та відділів зв'язків з пресою тут мають бути сформульовані.

Інформаційна активність академіків та членів-кореспондентів різних відділень НАН України у вітчизняних ЗМІ є важливим індикатором найбільш актуальних питань, пов'язаних зі статусом науки та перспективами її розвитку в українському суспільстві. Дані щодо інформаційної активності академіків та членів-кореспондентів НАН України у вітчизняних ЗМІ мають враховуватися в майбутньому для більш ефективного планування інформаційних та публіцистичних виступів вчених у ЗМІ.

1. Головащенко Л. Р. Бібліографічний аналіз і моніторинг відображення проблем науки та діяльності НАН України у засобах масової інформації / Л. П. Головащенко, Л. О. Хоменко // Наука та наукознавство. – 2005. – № 4 (додаток). – С. 113–121.
2. Yankelovich D. Winning greater influence for science / D. Yankelovich. – Issues in science and technology online. – Sum-

mer 2003 [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.nap.edu/issues/19.4/yankelovich.htm>

3. Головащенко Л. Р. Проблеми реформування науки в Україні за матеріалами друкованих ЗМІ / Л. П. Головащенко, Л. О. Хоменко // Узагальнені матеріали Першого загальнонаціонального форуму «Майбутнє науки – майбутнє України» (Київ, 8 липня 2005 року). – С. 63–76.

Одержано 12.04.2016

Л. Р. Головащенко, Л. А. Хоменко, С. І. Примаченко, В. П. Бодєко

Библиографический анализ и мониторинг отражения проблем науки и деятельности НАН Украины в отечественных средствах массовой информации за период 2004–2008 гг.

По результатам мониторинга статей о науке в отечественных СМИ за 2004–2008 годы оценен потенциал отечественных СМИ в формировании социально значимого образа науки и научно-технической деятельности НАН Украины. Показана методология мониторинга. Представлены результаты анализа данных о тематике публикаций в отечественных СМИ по проблемам науки и деятельности НАН Украины (рейтинг периодических изданий по количеству статей, посвященных проблемам науки и деятельности НАН Украины, рейтинги тематических рубрик по публикациям в отечественных СМИ), информационной активности академиков и членов-корреспондентов НАН Украины в отечественных СМИ, содержательных характеристик публикаций. По результатам мониторинга определены отделения НАН Украины с наибольшей информационной активностью в отечественных СМИ.

Ключевые слова: мониторинг, отечественные средства массовой информации, Национальная академия наук Украины, информационная активность, академики НАН Украины, члены-корреспонденты НАН Украины.